

Інший відомий спосіб -- це самостійно виготовити аналогічну систему на базі ОС родини Unix, користуючись наявними у ній інструментами. Однак це потребує часу на розробку і налагодження, і у достатньо складній конфігурації підтримка таких рішень є також коштовна. На щастя, є вже готова розробка для керування конфігурацією -- Shorewall [1]. По суті, це система сценаріїв мовою Perl, які на основі конфігураційних файлів виготовляють "атомарне" представлення правил для Netfilter, а також таблиці маршрутизації, контролю трафіка, тощо. Таким чином досягається висока потужність, наприклад, звичайний ПЕОМ може маршрутизувати до 300 Мб/с. Дуже корисною рисою такого підходу є те, що під час перевантаження конфігурації не обриваються вже наявні сесії.

Література

1. <http://www.shorewall.net/>

Соціальні сервіси в дистанційному навчанні

Артеменко В.Б.

Львівська комерційна академія, artem@iac.lviv.ua

Key social services Web 2.0, which are based on personal learning environments and social networks, are considered. We are discussing these services, tools and information materials, aimed to provide a remote user to a comfortable environment for learning via Internet, on the basis of which formed a similar approach under the name of e-Learning 2.0. Here the ways are proposed to use social services, aimed at developing personal learning environment in such a learning management system (LMS), as Moodle.

До соціальних сервісів Web 2.0, за допомогою яких користувачі можуть не тільки спілкуватися між собою, але найголовніше – самі створювати контент веб-сторінок, відносяться наступні платформи та онлайн-інструменти:

- блоги та мікроблоги (Twitter, Blog.com, LiveJournal – ЖЖ);
- персоналізована стартова сторінка або персоналізований інтернет-портал (iGoogle, Netvibes), реалізовані на основі побудови користувацьких інтерфейсів веб-застосувань, за яких веб-сторінка, не переавантажуючись, у фоновому режимі відправляє запити на сервер і сама звідти довантажує потрібні користувачу дані;
- соціальні мережі і системи соціальних презентацій (Facebook, Ning, MySpace, Vkontakte, Odnoklassniki.ru);
- вікі-проекти (відкрита багатомовна енциклопедія Wikipedia, освітній проект Letopisi.ru);
- соціальні закладки (diigo, delicious, bobrdobr);

- мультимедійні системи розповсюдження інформації (Flicker, Picasa, YouTube, SlideShare);
- системи спільних редакторських офісів (Google.docs, Spread-sheets);
- системи машапа та бриколажа (mashaps&vricolage), що дають змогу форматувати і змішувати різні формати представлення даних, обробляти веб-сторінки без знання мови HTML (PingMe services, Del.icio.us, SkypeMe, Yahoo Pipes);
- вебінар – це термін для позначення різних онлайнзаходів: семінарів, дискусій, презентацій, тренінгів та мережових трансляцій тих чи інших подій (під час вебінару зв'язок між учасниками підтримується через Інтернет на базі спеціальної веб-платформи – "віртуальний клас" фірми Web-soft, dimdim, wiziq);
- карти знань – зручна техніка альтернативного запису (bubbl.us) або спосіб зображення процесу загального системного мислення за допомогою схем (mind map);
- сучасні технології синдикації та нотифікації інформації RSS (Really Simple Syndication), що дає змогу публікувати і транслювати практично будь-який матеріал з певного сайту (починаючи з новин і закінчуючи особистими мережевими щоденниками).

Соціальні сервіси Web 2.0 створили можливість для комунікації і роботи в Інтернеті, на основі яких потім сформувався аналогічний за назвою підхід e-Learning 2.0 (термін запропонований Стефаном Доунс).

В Інтернеті представлені сьогодні різні точки зору щодо впровадження дистанційного навчання: на базі систем управління дистанційним навчанням (LMS), або ж соціальних сервісів Web 2.0, на засадах яких утворюються персональні навчальні середовища (PLE). Використовуються також підходи щодо підтримки дистанційного навчання на засадах інтеграція соціальних сервісів у LMS.

Ми маємо на меті висвітлити підходи до застосування в одному з вищих навчальних закладів деяких соціальних сервісів, які спрямовані насамперед на формування персонального навчального середовища у такій системі управління дистанційним навчанням, як MOODLE (Modular Object Oriented Distance Learning).

У Веб-центрі Львівської комерційної академії використовуються LMS Moodle з інтегрованими в неї такими базовими соціальними сервісами: вікі, блоги, вебіари (<http://virt.lac.lviv.ua>).

Вікі-проекти зазвичай використовуються, коли декілька учасників певних дистанційних курсів (ДК) одночасно працюють над створенням спільного документу. Вікі починається з однієї сторінки, а потім кожен автор може додавати посилання на будь-які сторінки.

У Веб-центрі ЛКА існує три типи вікі: викладач, групи, студент.

Використання сервісу «Wiki» дозволить створити базу знань для будь-якого дистанційного курсу без великих витрат часу.

Уваги заслуговує також і такий різновид соціального сервісу як блоги.

Блоги (weblog) – персональний журнал. У Веб-центрі ЛКА блог – це власний щоденник учасників ДК, куди вони заносять свої думки. Записи даного щоденника можуть бути особистими або відкритими іншим користувачам.

Режим доступності блогів встановлюється адміністратором для всього сайту:

1. *Всі користувачі сайту можуть бачити все блоги.*
2. *Доступність блогу можна обмежити, щоб користувачі могли бачити блоги тільки учасників свого ДК або учасників своєї групи.*
3. *Систему блогів на сайті може заборонити адміністратор.*

У Веб-центрі ЛКА використовуються вебінари, що проводяться тьютором на платформі dimdim. Зареєструвавшись учасники вебінару в призначений час повинні клікнути на надіслане тьютором ДК посилання та підключитися до відповідного сайту. Отож, у Веб-центрі ЛКА вбудовано мінімальний набір інструментів, що надає можливість у дистанційному навчанні вирішувати як викладачам, так і студентам поставлені перед ними завдання.

MOZILLA — вчора, сьогодні, завтра Бабич Т.Ю.

Mozilla Україна, tim.babych@gmail.com

Mozilla is a global community striving to promote openness, innovation and opportunity on the web, creator of Mozilla Firefox browser. This talk is about its origins, structure, current tasks, challenges and plans for the future.

Mozilla є світовою спільнотою людей, об'єднаних спільною метою: забезпечити розвиток інтернету як середовища, відкритого до інновацій та доступного для всіх.

Mozilla була створена у 1998-му році для продовження розвитку браузера Netscape, знаменитою стала у 2004-му, випустивши першу версію браузера Firefox. Іншими відомими проектами є поштовий клієнт Thunderbird, інтегрований пакет Seamonkey та календар Lightning. Всі ці проекти з минулого року перейшли на режим швидких випусків, нові версії тепер з'являються строго за графіком, кожні шість тижнів. Одночасно існують чотири стадії кожного продукту: нічні збірки, альфа-збірки(Аврора), бета та реліз.

Організаційно Мозілла складається з кількох сотень співробітників, котрі працюють на повний день віддалено та в офісах (Маунтін Вью, Париж, Токіо та кілька менших); кількох тисяч добровільних помічників та сотні тисяч тестерів.